

Med ögonen på skaft

JAG MEJLADE TILL VÅR HERRE häromdagen (lord@heaven.com).

Jag frågade (i all ödmjukhet) hur han hade tänkt när han hade skapat människor med till exempel nedsatt hörsel-funktion. "Vad är tanken bakom detta?" frågade jag intresserat. "Varför kan inte alla människor få samma chans? Finns det inte nog med problem ändå längs vägen?"

Han skickade sitt standardsvar: "Kära människa, tack för ditt mejl! Människan spår, men Gud rå. Med vänliga hälsningar, Din Herre."

Det är i alla fall fint att det finns den här mejl-möjligheten. Annars skulle man kunna tro att han helt hade tystnat.

Men, kära läsare. I dag tänkte jag att vi skulle tala om de signaler som vi sänder utan ord till varandra.

I min forskning brukar jag litet skämtsamt kalla detta för kroppsspråket.

En del av dessa signaler är förstås medvetna (bilförarens långfinger, morgonleendet mot chefen), andra är omedvetna (vi lägger armarna i kors därför att den vi talar med gör det, om jag är man så döljer jag näsan när jag talar med hovmästaren).

Ögonen har alltid varit och kommer alltid att vara den viktigaste förmedlaren av ordlösa signaler. Hur jag vet det? Jag vet det. Det är en känsla, och behöver därför inte bevisas.

Själv har jag svårt att ihärdigt och envist möta någon annans blick längre än två sekunder i taget. Är motparten en kvinna riskerar jag att bli förälskad, är motparten en man riskerar jag att bli avslöjad i något avseende.

Min forskning har visat, att det härvidlag råder en stor skillnad mellan könen. Kvinnor ser varandra i ögonen utan fruktan hur länge som helst.

Varför ler folk på sina passbilder?

Jo, de försöker demonstrera, att de är turister och inte terrorister. De senare ler nämligen aldrig på passfoto.

På senare tid har folk börjat kramas i en allt högre omfattning. Även flyktiga bekanta faller varandra om halsen. Du bör dock ej dagligen omfamna din chef – endast om ni råkas på en bakgata i Buenos Aires är en sådan kram legitim.

Den här snabba genomgången kan kanske antyda vilka djup min forskning befinner sig på. Min slutsats är att konsten att tala människospråket är en räkmacka jämfört med att behärska kroppsspråket. Du är medelålders innan du helt och fullt behärskar kroppens grammatik. Lycka till!

Jonas Hallberg

är talare, kåsör, programledare med mera. Utbildad jurist men blev känd som programledare för tv-programmet Måndagsbörseren. Medverkar sedan 1989 varje fredag i radioprogrammet Spanarna.

ILLUSTRATION: JONAS HALLBERG

Drabbas hårt. Lina Wadenheim, 22, är snart klar med sina studier till undersköterska. Hon är en av dem som skulle drabbas hårt om det nya förslaget går igenom eftersom hon är gravt hörsel-skadad och behöver två avancerade hörapparater. Hennes pappa Sune Wadenheim är orolig över utvecklingen.

Region Skånes förslag om ändrade avgifter inom hörselvården fick HRF att samla sig till ett kraftfullt upprop under parollen "Alla ska ha råd att höra".

De massiva protesterna gav en tillfällig frist – förslaget återremitterades. Men hotet om höjda avgifter finns kvar.

TEXT: ULRIKA NILSSON FOTO: ULF JOHANSSON

Upprop gav frist i Skåne

FÖR ATT SNABBT NÅ UT till allmänheten använde HRF den här gången nya kanaler: Dels en namninsamling på webben och dels en Facebook-grupp.

I slutet av april hade drygt 2 700 personer skrivit på protestlistan. Facebook-gruppen hade nästan 580 medlemmar.

Det är inte bara skåningar som engagerat sig, människor i hela landet protesterar mot förslaget.

– Många ser nog att det finns risk för att fler landsting inför försämringar för hörselskadade, säger HRF:s informationsansvariga Ingvild Falkenhaus.

Förslaget (se separat artikel) ska nu ses över igen innan det behandlas i Regionstyrelsen 9 juni. Regionfullmäktige fattar beslut 23 juni. Det är inte säkert att den nya versionen blir så annorlunda jämfört med den första, därför fortsätter förbundet sin kamp för att skapa opinion.

Lägger annat åt sidan

För att kunna lägga all kraft på att stoppa det som man ser som ett allvarligt hot mot hörselvården i hela landet har förbundsstyrelsen beslutat att skjuta fram den planerade ljudmiljökampanjen.

Den skulle egentligen ha startat i höst, men kommer i stället att köra igång i januari nästa år.

"Fantastisk respons"

Uppropet har fått stor uppslutning; audionomer, läkare, tekniker, pedagoger med flera har skrivit på namnlistan.

– Det finns ett starkt motstånd mot alla förslag som innebär att plånboken avgör vem som får vård och hjälpmedel, säger HRF:s förbundsordförande Jan-Peter Strömgreen.

Kristina Olsson, som fram till mitten av

Dyrast för den med störst behov

Det kritiserade förslaget innebär kraftigt höjda kostnader för dem som har störst behov – personer med grav nedsättning och alla som behöver två apparater.

Här är några av de förändringar som föreslås börja gälla från och med 1 augusti 2009:

- Ett hörapparatbidrag med 2 300 kr för en period på fyra år. Nuvarande utprovningavgift på 800 kronor slopas.
- Bidrag ska bara kunna ges till personer som har en hörselnedsättning som är sämre än 25 dB.
- Endast personer som har en

hörröskel på 60 decibel eller sämre ska kunna få hörsel tekniska hjälpmedel som slinga till tv:n, förstärkare till dörrklocka med mera.

- Brukaren äger själv sina hörapparater och hörsel tekniska hjälpmedel. För brukare som redan har hörapparat eller hörsel tekniska hjälpmedel övergår ägande och därmed ansvar till den enskilde.
- Brukaren bekostar själv tillbehör, förbrukningsartiklar, reparationer och reservdelar till hörapparater och hörsel tekniska hjälpmedel.

april var distriktsordförande i Skåne och som också sitter med i HRF:s förbundsstyrelse säger att hon tycker det har varit fantastisk respons, både från föreningarnas sida, från olika organisationer och från andra.

– Allmänheten har läst i tidningarna och sett på tv. Enligt audionommottagningarna har många brukare hört av sig dit och frågat efter listan.

Hon känner oro inför det kommande förslaget.

– Ännu vet vi ingenting om hur det kommer att bli. Det är en ekonomisk fråga och det finns inte så stort spelrum om inte Regionen skjuter till mer pengar.

Ska täcka underskott

Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden räknar med att spara drygt 17 miljoner kronor med förändringarna. Det skulle täcka stora delar av nämndens beräknade underskott för i år.

Ordföranden för Habiliterings- och Hjälpmedelsnämnden, Christer Sörliden (FP), har hittills försvarat förändringar-

na med att de ökar valfriheten för audionommottagningarna att välja de leverantörer de vill. Han medger att det kommer att bli dyrare för brukarna.

Jonas Brännström, ordförande i föreningen, menar att audionomerna inte kommer att kunna följa Socialstyrelsens riktlinjer för hörselrehabilitering om förslaget går igenom. I stället för att välja det hjälpmedel som är bäst utifrån patientens behov tvingas de välja det som personen har råd med.

– Det är riktigt oroväckande och går stick i stäv med all beprövad erfarenhet och forskning, säger han. ●

Fotnot: Uppropet finns på www.hrf.se/protestera.

EXTRA • EXTRA • EXTRA

I samband med Auris pressläggning kom besked om att inga beslut i frågan tas förrän i september. Förändringarna kommer att gälla från januari 2010. Helt klart är att det kommer att bli en ökad egenfinansiering, meddelar Kristina Olsson, ledamot i HRF:s förbundsstyrelse.

Alla ska ha råd att höra!

Varför skrev du på namninsamlingen?

Molly Marklund, Skellefteå.

– Ämnet ligger mig varmt om hjärtat. Jag har två hörselskadade söner, så jag vet hur viktigt det är med hjälpmedel.

Nils Lek, Trelleborg.

– Om förslaget går igenom skulle det bli alldeles för dyrt med hörapparater. Jag har själv två stycken.

Gunni Gudmundsson, Helsingborg.

– Får man hjälp med sin hörselskada kan man hålla sig kvar i arbetslivet. Det är fel med avgifter.

Pierre Åxholt, Malmö.

– Vi betalar så mycket skatt att det inte ska behövas avgifter. Förslaget drabbar dem som är svagast i samhället.